

Van de West-Nederlandse veengebieden die tot dusver bryologisch geïnventariseerd zijn is het Naardermeer het rijkst aan soorten. Terwijl we in Noord-Holland benoorden het IJ meestal per terrein niet boven een 30 tal soorten uitkomen, en het bij de Vechtplassen enkele tientallen meer kan ~~aanbrengen~~, begint het aantal voor het Naardermeer reeds de 100 te naderen. Voornamelijk komt dat door de vrij grote verscheidenheid in substraat. De moerasbossen zijn hier beter ontwikkeld dan elders in het W. van het land. De Oost en Zuid-Oost oever bezit een zandige ondergrond. Het Noord-Westelijke een rivierklei en veen ondergrond. Een aantal soorten is tot de moerasbossen beperkt, bijvoorbeeld *Plagiothecium undulatum*, *Dicranum majus* en *Leucobryum glaucum* in het oudste deel van het Diemontbos een berken moerasbos.

Op omgevallen boomstammen en tegen stronken ontwikkelen zich behalve de ordinaire *Mnium hornum* grappige mosjes als *Cephalozia connivens*, in de herfst met broedhorzels, *Tetraphis pellucida*; Soms met kapsels met de bekende 4 tanden, *Campylopus fragilis* en *Pallavicinia Lyelli*, in het Naardermeerboek hoogstwaarschijnlijk voor *Blasia pusilla* uitgescholden.

Tussen *Dicranum scoparium* en - *Bonplani* vindt men hier intermediaire vormen, thuis te brengen bij var. *paludosum* van *D. scoparium*; een lastig ding omdat de blaadjes wel gerimpeld zijn. Tegen de boomstammen in dgl. berkenbossen, maar ook wel in de Elzenbossen (oude en Nieuwe kooi en Driehoek) kunnen we allerlei *Plagiothecium*-achtigen ongeten o.a. *Plagiothecium denticulatum* var. *undulatum*, -var. *majus*, -*succulentum*, -*curvifolium* en *Plagiotheciella latebricola*, ^{aan} de onderscheiding van dgl. vormen wordt nog wel eens een apart *Buxbaumia*-artikelje gewijd.

Een verbazingwekkende vondt was in het Thijssesbos, ook een Berkenbos, ontstaan uit Veenmos-vegetaties, *Orthodontium gracile*, nieuw voor ons land, verwant met *Lepetobryum*, nu van een viertal plaatsen op het vasteland van W. Europa bekend onder 4 verschillende namen! Samen met Margadant slaagde ik er in de vondst aan de hand van enkele oude kapsels op naam te brengen. Elk brachten we de determinatie stapje voor stapje tot het doel.

De Veenmosvegetaties leverden naast de algemenere soorten ook echte hoogveen sphagna op als *S. magellanicum*, - *papillosum*, een -*rubellum*.

De *Carex paniculata* - *Dryopteris Thelypteris* vegetaties, voorstadium van de Sphagneta, bevatten een groot aantal soorten die in de Sphagneta zelf ontbreken. Vrij vaak kom je er soorten als *Campylium polygamum*, *Calliergonella cuspidata*, *Drepanocladus aduncus*, *Phloesophus polyanthus*, *Calliergon cordifolium* en (of)-*giganteum* tegen.

Vaak ook een *Pellia* die we meestal voor *Pepiphylla* hielden. Mooi materiaal met archegoniën- naast prachtige antheidiën-dragende pollen, hoorde echter onomstotelijk tot *P. Neesiana*, (perichaetien gesloten, verdikkingsbanden in het thallus), ook nog steeds niet van ons land bekend.

Zo heeft het Naardermeer dus al twee nieuwe indigenen opgeleverd. Enkele nieuwe vondsten kwamen ook uit de *Sturmia* rijke-*Carex diandra*-*Epipactis palustris*; vegetaties langs de Wijde Blik.

Wordt Vervolgd.

W.M.